

СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї ЩОДО РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної освіти
УДПУ імені Павла Тичини
Скрипник Неля Іванівна*

Проблема розвитку художньо-творчих здібностей дітей, використання творів мистецтва у формуванні естетичного світосприйняття особистістю передбачено всіма нормативними і програмними документами дошкільної освіти [1; 4]. Хоча, як свідчить аналіз теоретичних та практичних досліджень, сучасне суспільство має низький рівень культури, сприйняття мистецтва, як важливого засобу розвитку людини. З іншого боку, існує стереотип, що перш за все, потрібно турбуватися про здоров'я, раціональне харчування, правильне мовлення дитини і тому подібне. Це відтерміновує розвиток здібностей дітей на другорядне місце. Некомпетентність батьків у питаннях естетичного й художнього виховання дитини, фрагментарність використання засобів музичного мистецтва в роботі працівників ЗДО також не сприяють розвитку музичних здібностей і обдарувань дошкільнят.

Проблему розвитку музичних здібностей особистості, у тому чи іншому контексті, розглядали багато відомих вітчизняних та зарубіжних науковців (А. Богуш, В. Бутенко, Д. Кабалевський, Б. Лихачов, М. Монтессорі, С. Русова, В. Сухомлинський, Г. Шевченко та ін.). Зокрема, особливості музичного виховання дітей дошкільного віку досліджували Н. Ветлугіна, Л. Гаврилова, О. Рудницька, С. Садовенко та ін.

Усі дослідники зазначають, що проблема розвитку здібностей і обдарувань людини та її ціннісне ставлення до творів мистецтва формуються ще в ранні роки, адже дошкільнятам притаманна підвищена пізнавальна активність, емоційна чутливість, образне мислення. Саме в цьому віці інтенсивно розвиваються уява, фантазія, пам'ять, здатність вслухатися (сприймати музику), вміння щиро реагувати на музичні явища, формується елементарна музично-

слухова культура, слухова увага [3, с.224]. І дійсно, музика і музична діяльність мають потужний вплив на внутрішній світ дитини.

Як зазначає Н. Вітлугіна, музичні заняття стимулюють дітей до самовираження і творчих зусиль, збагачують духовний потенціал і наповнюють життя високим смислом, переконують у тому, що справжній витвір мистецтва завжди стверджує правду життя, бажання творити прекрасне, рухатися до прогресу і розвитку [2, с. 45-78]. Таким чином, засвоєння основ музичної діяльності дітьми позитивно впливає на розвиток особистості в цілому, на формування розуміння законів музичного мистецтва, вміння не лише слухати, виконувати музичні твори, але й бути її творцями.

Однією з необхідних педагогічних умов у дошкільному вихованні є роль сім'ї, яка створює умови побуту, формує соціальні та моральні уявлення дитини. Так, дослідницею та практиком Г. Лазаренко теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування художньо-естетичних здібностей дітей старшого дошкільного віку, серед яких одним із головних є залучення батьків до формування художньо-естетичного смаку дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва [3, с. 225-227]. Ми цілком погоджуємось із автором і переконані, що означене формування є необхідною основою і для розвитку музичних здібностей дошкільників.

Залучення батьків до розвитку музичних здібностей і обдарувань дітей обумовлено тим, що нині батьки приділяють вихованню дітей недостатню увагу, а роль домашнього вихователя здебільшого виконують телевізор, комп'ютер. Мультфільми, фільми й різноманітні шоу, які переглядають малюки вдома, не мають виховної ідеї, навіть перешкоджають розумовому та психічному розвитку дитини. Адже, навіть найдорожчі іграшки та речі не прищеплять здатності розуміти й цінувати прекрасне [5, с. 178]. Відповідно, щоб спрямовувати дітей у розвивальне русло, дорослим необхідно проводити роз'яснювальні бесіди, спільні ігри, долучатись до музичної та театральної діяльності дитини, використовувати зацікавлюючі прийоми тощо.

У ході такої взаємодії з дитиною, завданням дорослих залишається своєчасно виявляти дітей із передумовами обдарованості, проводити спеціальну

роботу по збереженню і подальшому розвитку їх здібностей.

Отже, можемо констатувати, що успішний розвиток музичних здібностей дитини має ґрунтуватися на творчій активності дітей та об'єднуючих зусиллях всіх дорослих: вихователів, психологів, музичних керівників, інших вузьких спеціалістів і батьків вихованців.

Список використаних джерел:

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі». Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. 3-тє вид., випр. К. : Світич, 2009. 430 с.
2. Вітлугіна Н. Музичне виховання в дитячому садку. Київ : Вища школа. 1978. С. 45-78
3. Лазаренко Г. А. Художньо-естетичний смак дітей дошкільного віку та особливості його прояву. Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць ; за ред. З. П. Бакум. Кривий ріг, 2014. Вип. 41. С. 223-227.
4. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості». Упоряд.: Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль : Мандрівець. 2013. 72 с.
5. Скрипник Н. І. Деякі аспекти гуманізації дошкільної освіти. Теоретичний та науковий часопис. Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». Київ : Інститут вищої освіти АПН України. 2008. Т. 2. С. 177-182.